

2014/6105

MOTTATT
- 6 JAN. 2015

Vannregion Glomma

Postboks 220
1702 SARPSBORG

Miljøvernavdelingen

Deres ref.:

Vår ref.: 2010/9757 461.0 HHO

Vår dato: 29.12.2014

Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma og Grensevassdragene - Høringsuttalelse

Forvaltningsplanen med tiltaksprogram er resultatet av et grundig og omfattende arbeid og gir en god sammenstilling av kunnskap om vannmiljøet i regionen. Arbeidet med dokumentene har lidd under manglende og sene avklaringer fra sentrale myndigheter, dette gjør at planforslaget virker noe uferdig og mangelfullt. Miljømålene for vannforekomstene er ambisiøse og det er viktig at alle sektorer bidrar slik at tiltaksgjennomføringen blir tilstrekkelig for å nå målene.

Vannregionmyndigheten har sendt et forslag til forvaltningsplan med tiltaksprogram på høring. Prosessen med å utarbeide dokumentene har vært omfattende og grundig og mange har bidratt. Dette gjør at kunnskapsgrunnlaget både for tilstandsvurderinger og tiltaksbehov er relativt godt. Det er utfordrende å skulle sammenfatte så mye materiale på en måte som er oversiktlig, men samtidig så detaljert at dokumentene gir grunnlag for videre arbeid for å oppnå miljømålene for vannforekomstene i regionen. Det har etter hvert kommet forslag til maler for de mest sentrale dokumentene, men blant annet tidspress har gjort det vanskelig å tilpasse forvaltningsplanen til dokumentmalene. Derfor pågår det fremdeles tilpasninger og justeringer i plandokumentene. Dette gjør at vi finner det lite hensiktsmessig å bruke denne høringsuttalelsen til å påpeke forbedringspunkter som vi vet allerede er ivaretatt i løpet av perioden fra dokumentene ble langt ut på høring i sommer. Vi har deltatt aktivt med videreutviklingen av dokumentene og vil fortsette å gjøre det fram mot fylkestingenes vedtak av planene.

Vi viser også til Miljødirektoratet sin høringsuttalelse som peker på formelle feil og mangler i plandokumentene.

Fylkesmannen i Østfold vil likevel komme med noen kommentarer til planen.

Dokumentenes oppbygging

Det lages forvaltningsplaner for alle vannregionene i landet og det er naturlig å tilstrebe at disse blir så likt utformet og så sammenlignbare som mulig. I den forbindelse er det naturlig å bruke de sentralt utviklede dokumentmalene. Dette gjør det lettere å lese og sammenligne

planer fra ulike vannregioner. Vi mener det er uheldig at de to forvaltningsplanene VRM Glomma har utarbeidet ikke har lik struktur og oppbygning.

Videre synes vi at planen burde ha vært strukturert bedre hva angår detaljeringsnivå. Målet om å lage en overordnet forvaltningsplan har ført til at sammendraget av tiltaksprogrammet har blitt så kortfattet at det er vanskelig å se hvordan dette skal være nyttig for sektorenes videre arbeid og oppfølging av vannmiljøtiltak. Dette er nok det viktigste kapittelet for å synliggjøre hvordan miljømålene skal kunne nås. Det er gjort veldig grundige analyser og vurderinger i forbindelse med vannområdenes tiltaksanalyser, men disse framgår ikke av forvaltningsplanen.

I andre deler av planen er det tekstlige beskrivelser som med fordel kunne vært kortere. Vi vil også advare mot å bruke egne definisjoner på begrep som har en «offisiell» definisjon i norsk vannforvaltning.

Medvirkning og deltagelse

Mye og godt arbeid er utført i vannregionen og dette ligger til grunn for utarbeidelsen av plandokumentene. Vi vil spesielt trekke fram innsatsen i vannområdene hvor prosjektledere og faggrupper har gjort en formidabel innsats til tross for svært korte tidsfrister og mangelfull veiledning. Vi skulle gjerne sett at dette i større grad blir hensyntatt og innarbeidet i plandokumentene. Vi tenker spesielt på tiltakstyper og -behov.

Det er krevende å få til en tilstrekkelig medvirkning fra enkeltpersoner og frivillige organisasjoner, og vi registrerer at målsetningene som ble definert tidlig i planprosessen i liten grad er oppnådd. Vi anbefaler at man fortsetter å prøve å finne gode metoder for å få til en reell medvirkningsprosess tilpasset aktørenes ulike behov og forutsetninger for deltagelse.

Mål og måloppnåelse

Det blir brukt mye plass i planen for å beskrive regler og premisser for utforming av ulike typer miljømål og utsettelse av måloppnåelse. Dokumentet kunne med fordel vært mer tydelig på hvilke miljømål som er satt og andre vurderinger som er gjort. Er det eksempler på at det er satt andre miljømål enn «standard miljømål»? Hvordan har arbeidet med brukermål påvirket miljømålet for vannforekomstene? Miljømål for sterkt modifiserte vannforekomster (SMVF) mangler, men det sies at det skal jobbes videre med dette i planperioden. Dette vil være et viktig arbeid for å bedre vannmiljøet i mange av våre regulerte vassdrag.

Når det gjelder unntaksbestemmelsene minner vi om at det ikke skal «søkes om unntak» og foreslår at dette rettes opp i dokumentet.

I Vannregion Glomma var det mange vannforekomster som var med i første planperiode og fikk utarbeidet miljømål og tiltaksbehov. Det forventes at man redegjør for endringer og eventuell måloppnåelse i disse vannforekomstene når planene rulleres. Det står noe om dette på side 8 i planen, men teksten kan med fordel bearbeides for å tydeliggjøre hva som er oppnådd. Manglende måloppnåelse i disse vannforekomstene må også føre til en ny vurdering av tiltaksbehovet.

Målkonflikter

Det er bra at planen tar opp utfordringene med målkonflikter mellom miljømål for vannforekomstene og andre samfunns mål. Det blir pekt på at tiltak for å øke matproduksjonen lett kan virke negativt på vannmiljøet, det samme kan store infrastrukturutbygginger som flomsikring, vei og jernbane.

Planen kunne med fordel ha vært tydeligere på nyttevirkningene av godt vannmiljø og hvor viktig det er for samfunnet at vannet i naturen rundt oss er rent og i økologisk balanse.

Virkemidler

Arbeidet med tiltaksanalyser har synliggjort at arbeidet for å nå miljømålene kunne vært enklere med sterkere og andre virkemidler enn vi har i dag. Det er både behov for nye virkemidler og endret eller utvidet bruk av eksisterende. I forrige forvaltningsplan ble det listet opp en rekke eksempler på slike virkemidler, men dette har så langt ikke ført til forbedringer av betydning. Vi foreslår at det gjøres en gjennomgang av hva som er endret og at det også i denne forvaltningsplanen formidles tydelige signaler om behovet for tilstrekkelige virkemidler.

Vi ser fram til videre samarbeid for å gjøre disse svært viktige dokumentene enda bedre slik at de blir premissleverandører på en måte som bidrar til økt innsats for å ta vare på og forbedre tilstanden i våre vann og vassdrag.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Kjersti Gram Andersen e.f.
miljøverndirektør

Håvard Hornnæs
seniorrådgiver

Saksbehandler: Håvard Hornnæs